Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Talousarvio ja taloussuunnitelma 2027–2029, Kansalliskielilautakunta

Kansalliskielilautakunta 04.11.2026 § 33
ÖVPH/6271/02.02.00/2026

Valmistelija Nystrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Talousarviotyötä on jatkettu asetettujen kehysten ja kertyneen alijäämän kattamiseksi pidennetyn aikataulun puitteissa vahvistettujen toimenpiteiden mukaisesti.

Vuoden 2027 talousarvio on laadittu vahvistettujen toimenpiteiden mukaisesti ja osoittaa 4,3 miljoonan euron ylijäämää. Laskennallisen kertyneen alijäämän arvioidaan siten olevan 31.12.2027 yhteensä 34,8 miljoonaa euroa edellyttäen, että vuoden 2026 tulos toteutuu budjetoidun tason mukaisesti ja ettei vuoden 2028 rahoitus vähenee alustavista tiedoista. Vuonna 2028 tulee siis saavuttaa vähintään 34,8 miljoonan euron ylijäämä aikaisempina vuosina syntyneiden alijäämien kattamiseksi.

Toimintatuotot ovat 103,5 miljoonaa euroa, mikä on 5,2 % enemmän kuin vuoden 2026 talousarviossa.

Toimintakustannukset ovat nyt 950,3 miljoonaa euroa, mikä on 2% (eli 19 miljoonaa euroa) enemmän vuoden 2026 talousarvioon ja 3,4 % (31 miljoonaa) tilinpäätökseen 2025 verrattuna.

Henkilöstökuluissa on huomioitu sopimustenmukaiset korotukset ja kaikki yleisten ohjeiden mukaiset palkan sivukulut sekä sairaus- ja tapaturmavakuutuskorvaukset, jotka arvioidaan saatavan. Asiakaspalvelujen ostoja vähentämällä voidaan panostaa enemmän omaan toimintaan niissä tapauksissa, joissa se on kustannusten kannalta edullisempaa.

Vuokrakustannukset on budjetoitu voimassa olevien vuokra- ja leasingsopimusten mukaisesti ja indeksit on huomioitu jo sopimuksissa. Ostopalvelujen, materiaalien ja muiden kustannusten osalta on huomioitu 2,0 %:n indeksikorotus, mikä ei täysin vastaa odotettavissa olevia kustannuslisäyksiä ja vaatii siten lisäsuunnitelmia siitä, miten toimintaa voidaan hoitaa pienemmin kustannuksin.

Hyvinvointialueen strategian keskeisiä tavoitteita ovat arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille, Suomen paras hyvinvointitiimi, resurssien tehokas käyttö sekä Pohjoismaiden huippua olevat turvallisuus ja laatu. Strategia toimii kehyksenä ja ohjenuorana myös toimenpidesuunnitelmalle ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelmalle.

Toimenpiteitä tehdään palveluluokissa, joissa on suuret palvelukustannukset maan keskitasoon verrattuna. Niistä voidaan mainita mm. mielenterveys- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut, erikoissairaanhoito ja suun terveydenhuolto. Lisäksi tehostetaan entisestään kiinteistöjen käyttöä ja tukitoimintoja, kuten ICT:tä ja ruoka- ja siivouspalveluja, sekä prosesseja yleisesti.

Painopistettä siirretään raskaammista toimenpiteistä kevyempiin ja uusien työntekijöiden palkkaamista harkitaan tarkkaan luonnollisen poistuman yhteydessä. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä syrjäytymisriskin vähentämiseen tehdään panostuksia.

Vaikuttamistoimielimille (vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto ja vammaisneuvosto), pelastusjaostolle, kansalliskielilautakunnalle ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaostolle annetaan mahdollisuus antaa lausunto talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluvaiheessa.

Johdon hallintopäällikkö Berg Päivi
ehdottaa, että kansalliskielilautakunta antaa lausuntonaan seuraavaa:

- lautakunta esittää huolen hyvinvointialueelle osoitetun valtionosuuden riittävyydestä ja rahoitusjärjestelmän poukkoilevuudesta

- säästö- ja kehittämistoimenpiteet ovat välttämättömiä alijäämän kattamiseksi, mutta toiminnanmuutoksissa on pidettävä huoli väestön tarvelähtöisistä palveluista ja yhdenvertaisesta kohtelusta siten, että kielelliset oikeudet toteutuvat
- kielellisten oikeuksien toteutuminen edellyttää asikaslähtöisyyden huomiointia palveluohjeuksessa ja palveluiden toteutuksessa
- kielellisten oikeuksien toteutuminen edellyttää henkilökunnalta riittävää kielitaitoa ja asiakkaan kielellä toimimista niin omissa palveluissa kuin järjestämisvastuulla olevissa ostopalveluissa

Päätös:
Lautakunta hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen ja antaa talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta seuraavan lausunnon:

- lautakunta esittää huolen hyvinvointialueelle osoitetun valtionosuuden riittävyydestä ja rahoitusjärjestelmän poukkoilevuudesta
- säästö- ja kehittämistoimenpiteet ovat välttämättömiä alijäämän kattamiseksi, mutta toiminnanmuutoksissa on pidettävä huoli väestön tarvelähtöisistä palveluista ja yhdenvertaisesta kohtelusta siten, että kielelliset oikeudet toteutuvat
- kielellisten oikeuksien toteutuminen edellyttää asikaslähtöisyyden huomiointia palveluohjeuksessa ja palveluiden toteutuksessa
- kielellisten oikeuksien toteutuminen edellyttää henkilökunnalta riittävää kielitaitoa ja asiakkaan kielellä toimimista niin omissa palveluissa kuin järjestämisvastuulla olevissa ostopalveluissa

Liitteet

Liite 1 Beredning av budget 2027, Nationalspråksnämnden - Talousarvion valmistelu 2027, Kansalliskielilautakunta

Oheisaineisto